

โรคทริคิโนซิส (Trichinosis)

ปี พ.ศ. 2539 กองระบาดวิทยา ได้รับรายงานผู้ป่วยโรคทริคิโนซิสจากบัตรรายงาน 506 รวม 153 ราย คิดเป็นอัตราป่วย 0.25 ต่อประชากรแสนคน เป็นรายงานจากภาคเหนือทั้งหมด คือ จากเชียงใหม่ 116 ราย น่าน 32 ราย ลำปาง 3 ราย ลำพูนและแพร่ จังหวัดละ 1 ราย อัตราป่วย ต่อแสนประชากรเป็นรายจังหวัดเท่ากับ 7.41 6.66 0.37 0.25 และ 0.20 ต่อประชากรแสนคน ตามลำดับ

ผู้ป่วยแยกเป็นเพศชาย 91 ราย เพศหญิง 62 ราย เป็นอัตราส่วนชายต่อหญิง เท่ากับ 1.5:1 พบผู้ป่วยทุกกลุ่มอายุ อายุส่วนใหญ่(ร้อยละ 60.78) จำนวน 93 คน อยู่ในวัยทำงานระหว่าง 25 – 54 ปี แต่เมื่อเทียบเป็นอัตราต่อแสนประชากร จะสูงอยู่ใน 2 กลุ่มอายุ คือ 35-44 ปี และ 45-54 ปี อัตรา 0.45 และ 0.43 ต่อแสนประชากร พบกับผู้ป่วยส่วนใหญ่ ในเดือนมีนาคม 70 ราย เดือน กุมภาพันธ์ 32 ราย และมกราคม 27 ราย เดือนกันยายน 16 ราย เดือนสิงหาคม 4 ราย กรกฎาคม 3 ราย และ เมษายน อีก 1 ราย

ที่จังหวัดเชียงใหม่ จากการสอบสวนโรคของเจ้าหน้าที่ฝ่ายสุขาภิบาลโรงพยาบาลไชยปราการ อำเภอไชยปราการ พบผู้ป่วยจากสัตว์นำโรคตัวเดียว ตั้งแต่กลางเดือนกุมภาพันธ์ ต่อเนื่อง ไปจนถึงต้นเดือนมีนาคม โดยมีระยะฟักตัวสั้นที่สุด 2 วัน และนานที่สุด 32 วัน (ค่าเฉลี่ย 16) สาเหตุจากหมูป่าที่ชาวบ้านล่ามาได้ เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2539 แล้วนำไปขายและแจกจ่ายชาวบ้าน หลายท้องที่ ในอำเภอไชยปราการ ปรุงเป็นลาบ สุก ๆ คิบ ๆ และแหม่มคิบรับประทานกัน พบผู้ป่วยมากที่สุดที่ตำบลศรีดงเย็น 92 ราย โดยอยู่บ้าน แม่จี้ กิวจำปี และศรีดงเย็น เป็นส่วนใหญ่ ที่ เหลืออยู่ในตำบล ปงดำ หนองบัว แม่ทะลบ และแม่งอน อาการที่พบคือ ปวดกล้ามเนื้อ ร้อยละ 88 บวมที่เปลือกตา ใบหน้า ร้อยละ 75 มีไข้ ร้อยละ 69 คลื่นไส้ อาเจียน ร้อยละ 25

ที่จังหวัดน่าน พบผู้ป่วย 36 ราย กระจายอยู่หลายหมู่บ้านในตำบลงอบ อำเภอทุ่งช้าง ตั้งแต่ 26 กรกฎาคม ถึง 14 สิงหาคม สาเหตุจากการกินอาหารประเภทสุกี้ แหม่ม เนื้อหมูดำ (เป็นหมู เลี้ยงของชาวเขา) ซึ่งพ่อค้าซื้อมาจากอำเภอปัว และนำมาฆ่าชำแหละขายที่ตลาดตำบลงอบ ส่วน อีก 6 ราย เกิดขึ้น ประปรายไม่สามารถสอบสวนประวัติการติดเชื้อได้เพราะมีการซื้อเนื้อสุกรจากหลาย แหล่ง ไปปรุงอาหารแบบ คิบ ๆ สุก ๆ กินกันเป็นประจำ

แม้ว่าโรคทริคิโนซิส จะเป็นโรคประจำถิ่นของภาคเหนือ ที่พบอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2505 เป็นต้นมา บางปีก็มีผู้เสียชีวิตหลายราย บางปีก็ไม่มีผู้เสียชีวิตเลย แต่การจะกวาดล้าง

โรคนี้อันตรายมาก คงเป็นไปได้ยาก ทั้งนี้เพราะขนบธรรมเนียม ประเพณีในการบริโภคของคน
พื้นเมือง ยังนิยมรับประทานอาหารสุก ๆ ดิบ ๆ กันอยู่ จึงจำเป็นที่จะต้องเน้นเรื่อง การสุขศึกษา
แก่เด็กนักเรียนและประชาชนทั่วไป อย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะในท้องที่ซึ่งเกิดโรคนี้อยู่เป็นประจำ